

विद्यालयको परिचय

क) ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

श्री डिमजनता उच्च माध्यमिक विद्यालय वि.सं. २०२३ साल बैसाखमा संस्थापक श्री डिमबहादुर कार्कीले प्राथमिक विद्यालयको अनुमति लिई सञ्चालन गर्नु भएको थियो । शुरुमा प्राथमिक तहसम्म पढाई हुने विद्यालयमा दशवर्ष नपुग्दै वि.सं.२०३१ सालमा निमावि तह समेतको अनुमति प्राप्त गर्‍यो । विद्यालय विकासको निरन्तरताको क्रममा वि.सं.२०३७ सालमा माध्यमिक तहको अनुमति लिएर सञ्चालन हुँदै गएर हाल उच्च माध्यमिक तहका कक्षा ११ र १२ शिक्षाशास्त्र र व्यवस्थापन संकायका विषयहरु अध्ययन अध्यापन हुँदै आएको अवस्था छ । यस विद्यालयले आफ्नो सेवाक्षेत्रमा निरन्तर शैक्षिक सेवा प्रदान गर्दै सेवा प्रदायक संस्थाको पहिचान कायम गर्न सफल भएको छ । यस विद्यालयलाई यहांसम्म ल्याई पुरयाउन शिक्षाप्रेमी प्रकास बहादुर बुढाथोकी, समाजसेवी हर्ष बहादुर कार्कीलगायत स्थानीय समाजसेवी बुद्धीजीवि शिक्षाप्रेमीहरुको उत्तिकै योगदान रहेको देखिन्छ । स्थापनाकालमा विद्यालयलाई डिमबहादुर कार्कीले दुई बिगाह दश कट्ठा विद्यालयको नाउंमा जग्गा प्रदान गरि दिनुभएकोले पछि उंहाको नाउं जोडेर यस विद्यालयको नाम श्री डिमजनता नामांकरण भयो । यसपछिका दिनहरुमा विद्यालयलाई आर्थिक तथा भौतिक रुपले सम्पन्न गर्ने कार्यमा आफ्नो हैसियत अनुसारको सहयोग दिने क्रम चलिरह्यो । केही वर्ष यता शैक्षिक उपलब्धिमा उतारचढाव देखिए तापनि यो विद्यालय सर्लाही जिल्लाको उत्तरी भेकको परवानीपुर श्रोतकेन्द्रमा संचालित संस्थागत र सामुदायिक विद्यालयहरुमध्ये अगुवा विद्यालयका रुपमा स्थापित भएकोछ । यस विद्यालयको स्थीर पुजीको रुपमा एघार बिगाह जग्गा र मुद्दति खातामा रु दुई लाख जोगाई राख्न समेत सफल भएको छ ।

(ख) भौगोलिक अवस्था

सदरमुकाम मलंगवादेखि ४२ किलोमिटर र पूर्वपश्चिम लोक राजमार्गदेखि करिब ९ किलोमिटर उत्तरमा पर्ने सिन्धुली जिल्लाको दक्षिणी भाग चुरेश्रेणीको फेंदीको आसपासको जनकपुर अंचल सर्लाही जिल्ला परवानीपुर वडानं ३ मा अन्तर्गत १६६ फिट लम्बाई ९९ फिट चौडाईको चौघेरामा निर्मित यो विद्यालयको उत्तरमा सिन्धुली, जिल्ला दक्षिणमा रानीगंज गाविस, पूर्वमा कालिन्जोर गाविस र पश्चिममा पत्थरकोट गाविस पर्छ । पूर्वतर्फ फुलजोरखोला, पश्चिमतर्फ कालिन्जोरखोला पर्छ । दक्षिणतर्फ समथर हरियो खेतको फांट देख्न सकिन्छ, भने उत्तरतर्फ अग्लो हरियो जंगलले भरिएको मनोरम डांडापाखा देख्न सकिन्छ । यस विद्यालयको भौगोलिक अवस्थितिलाई निम्नानुसार छोटकरीमा उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

अवस्थिति : अक्षांश उत्तर $२६^{\circ}४५'$ देखि दक्षिण $२७^{\circ}१०'$ सम्म तथा देशान्तर पूर्व $८५^{\circ}२०'$ देखि पश्चिम $८५^{\circ}५०'$ सम्म

उचाई : समुन्द्रदेखि ४०० फिट अग्लो

हावापानी : उष्ण मौसमी, ग्रीष्ममा ३७° से र हिउदमा १०° से तापक्रम,

वार्षिक औषत वर्षा : १०० मि.मि सम्म

ग) विद्यालय समुदायको पृष्ठभूमि

हावापानीमा एकरूपता देखिएतापनि सामाजिक बनौटमा भने विविधता रहेकोछ । लगभग तेह्रसय घरधुरी रहेको यस विद्यालय रहेको परवानीपुर गाविसमा सांठे आठहजारभन्दा बढी जनसंख्या रहेका छन् । जम्मा जनसंख्यामध्ये तामाङ र क्षेत्री समुदायको बाहुल्य रहेको छ । यस क्षेत्रमा मगर, ब्राम्हण, माभी, सुनुवार, नेवार, सार्की, कामी, दमाई शेर्पा साह यादव जातिको पनि बसोबास रहेको छ । यो ठाउँमा लोपोन्मुख जाति भनिने थामी जातिको पनि बसोबास रहेको छ । आ-

आफनो जातअनुसार भाषा बोलीचाली रहन-सहन भेषभुषा संस्कार-संस्कृति फरक-फरक रहेपनि केही कुरामा समानता देख्न सकिन्छ । दशैं तिहार तिज श्रावण संक्रान्ति चाडपर्व प्राय सबै जातिले मनाएको हुन्छ । यो ठाउँको प्रमुख विशेषता भनेको सामाजिक विविधतामा सामाजिक सदभाव तथा एकता रहनुलाई लिन सकिन्छ । विकासको पुर्वाधारमा खास गरी शुद्ध खानेपानी, स्वास्थ्य चौकी, बजार वित्तियसंस्था, संचार, यातायात, सुरक्षाको समस्या केही वडाहरुमा बिद्यमान छ । खेती किसानबाट वर्षभरि खान लाउन पुग्दैन भने पशुपालनबाट केही आय आम्दानी हुने गरेको देखिन्छ । यहा कृषि, मजदुरी, ब्यापार गर्नेको संख्या बढी छ र नोकरी गर्नेहरु पनि रहेका छन । नोकरीमा सेना पुलिस शिक्षक पेशामा संलग्न छन । अधिकांश युवाहरु वैदेशिक रोजगारीको लागि अरब कतार साउदी गएका छ । यस्तो सामाजिक सांस्कृतिक विविधता रहेको ठाउँको प्रभाव विद्यालयमा प्रत्यक्ष परेको देखिन्छ ।